

A fa padlóburkolatok kivitelezésének szempontjai

NE FÁZZON RÁ!

A megelégedett eredményhez körültekintő munkavégzés szükséges

Kálmán Attila

A faipar egyre kevesebb figyelmet szentel a fával történő padlóburkolásnak, annak ellenére, hogy ez egy igen jelentős belsőépítészeti elem – már az ókor óta. Emellett nagy szaktudást és precizitást igénylő technológiáról van szó, mind a gyártás, mind a fektetés tekintetében, gondolkodjunk csak egy bordűrös intarziaparkettára.

Napjainkban a faalapú padló- és parkettaburkolatok reneszánszukat élik. Az igényesebb kivitelezésű munkák során, ill. műemlék jellegű projektek esetében nagy a kereslet. A laminált parketta, modul vagy design PVC (bár kinézetre megtévesztésig hasonlítanak az eredeti faburkolatokra) már a tapintásnál sem tudják az eredeti, természetes fa hatását visszaadni – a használati élményről nem is beszélve. Hely és terjedelem szűkében most nem célunk a szakma minden egyes vagy akár egy bizonyos részének pontos bemutatása. Akik átfogóbb képet szeretnének kapni a parkettázási technológiákról, azoknak ajánlom dr. Molnár Sándor–Várkonyi Gábor: Nagy parkettakönyv

című átfogó szakmai könyvét. Ezen cikk keretei között a gyakorlatból áthozott olyan praktikus technológiai, adminisztratív és egyéb jellegű ötleteket szeretnék nyújtani, melyek segítik az ilyen jellegű munkába belefolyó kollégák munkáját, és talán a praktizáló parkettás szakembereknek is tudunk hasznos tanácsokat adni.

ALJZAT

Minden egy jó alappal kezdődik, itt sincs ez másképp. Sok fejfájástól és kellemetlenségtől kíméljük meg magunkat, amennyiben körültekintően vizsgáljuk meg, ill. készítjük elő a burkolni kívánt területet. Szárazon épített aljzatok (hagyományos eljárással készített deszka vagy nűtféderes OSB vakpadló)

A nedvességmérésről minden esetben készüljön jegyzőkönyv, amit a megrendelővel, beruházóval írássunk is alá!

Az aljzat nedvességtartalmának mérését karbidos mérőeszkőzzel kell elvégezni, a magyar bírósági gyakorlat ezt fogadja el hivatalosnak. Célszerű azonban jobb minőségű elektromos mérőműszerrel (pl. Testo) több helyen megmérni a felületet – információszerezés céljából.

Amennyiben az aljzat nedvességtartalma túl magas, a munkát nem szabad megkezdeni, bármennyire is szorítja a határidő a generálkivitelezőt; bármilyen garanciális probléma esetén, ami a beton nem megfelelő nedvességére vezethető vissza, a parkettás szakembert marasztalják el – még abban az esetben is, ha írásbeli feljegyzés készül a generálkivitelező utasításáról.

Abban az esetben, ha nincs lehetőség az aljzat kiszáradását megvárni, lehetőség van műgyanta alapú, ún. kent nedvességzáró felhasználására. Ezeket az anyagokat

4% nedvességtartalom alatt lehet felhordani a gyártó utasítása szerint. Egyre elterjedtebb a padlófűtéssel rendelkező aljzatra történő faalapú burkolás. Ebben az esetben szigorúbbak az előírások: cement esztricht esetén 1,5 CM%, gipsz alapú (anhidrit) esetén 0,3 CM% alatt kezdhető meg a rakás. Padlófűtés esetén kétlépcsős felfűtési procedúrát kell elvégezni, amit megfelelő jegyzőkönyvvel dokumentálni kell. A padló külső felületének hőmérséklete maximum 26 °C lehet, a rendszerben az előremenő víz hőmérséklete maximum 55 °C. A fűtési csöveken minimum 40 cm esztricht vastagság szükséges. Szabvány szerint maximum 15 mm vastag faalapú padlóburkoló használható. A padló stabilitása miatt célszerű többrétegű terméket választani olyan fafajból, amely kisebb duzzadási és zsugorodási hajlammal rendelkezik (pl. tölgy). A jobb hőátadás miatt javasoljuk az aljzathoz teljes felületen történő ragasztást, bár speciális alátét-

esetében kevesebb vizsgálandó pont van. Mivel általában az ilyen jellegű padlók kivitelezését parkettás szakemberekre bízzák, így a megfelelő szintmagasság és síkbeli eltérés (± 2 mm/m megengedett) a kivitelezés közben ellenőrizhető. Amennyiben nem saját kivitelezésben készül az aljzat, úgy – akár megbontással is – célszerű ellenőrizni a salak- vagy a homok-ágy-telítettséget.

Az esetek döntő többségében azonban betonajzatokkal van dolgunk, ahol lényegesen több szempontot kell vizsgálni. Az aljzat nedvességtartalma meghatározó szempont a munka megkezdését illetően. Cement esztricht esetén 2 CM%, gipsz alapú (anhidrit) esetén 0,5 CM% alatt kezdhető meg a burkolás.

Szárazon mutassuk be a burkolati mintát

Ragasztót csak a következő művelethez szükséges mennyiségben hordjuk fel

lemezre úsztatva is fektethetők a megfelelő faalapú padlók.

Másik általános probléma a felület nem megfelelő szintmagassága, síksága vagy vízszintessége. Ebben az esetben aljzatkiegyenlítő alkalmazása szükséges. Mindig megfelelő szakítószilárdságú, melegburkolatra ajánlott aljzatkiegyenlítőt, ill. kötőhidat használjunk. Az aljzatkiegyenlítőnek a betonhoz történő tapadását rakás előtt tapadóbélyeggel kell ellenőrizni, amit célszerű dokumentálni.

Általánosságban a parkettás kivitelezők saját maguk öntik le az aljzatot. Amennyiben nem így történik, úgy mindenképpen kérjük el a beépítésre került anyag típusát, műszaki adatlapját. Hatványozottan fontos itt is a tapadás ellenőrzése.

Bizonyos esetekben meglévő hidegburkolatra kéri a padló fektetését. Ilyenkor javasoljuk a hidegburkolat felérdesítését, és megfelelő kötőhid használata mellett az aljzat kiegyenlítését nem nedvszívó aljzatkiegyenlítő használatával (pl. Eco Prim Grip a Mapeitől).

PARKETTARAKÁS

Rakás során az egyik legfontosabb tényező a megfelelő dilatációs rések kialakítása – az utólagos garanciális problémák kiküszöbölésére. Mivel a fa higroszkópos anyag, így jelentős méretváltozásra hajlamos nagy felületen. Úsztatott lerakás esetén szabvány szerint 8 m összefüggő padlóburkolat felett dilatációs rés beépítése szükséges. A napjainkban tapasztalható szélsőséges időjárási körülmények (pl. júniusban előforduló, napokig tartó, monszunesővel járó extrém magas páratartalom) léphetnek fel. Ne engedjünk annak a belsőépítészeti vagy megrendelői nyomásnak, miszerint csak minimális dilatációs rést szeretnének (ez a minimál stílusú kivitelezések esetén divatos), illetve idegenkednek a burkolatváltó profilok beépítésétől. Megoldás ilyen esetekben a megfelelően rugalmas tömítőanyag (pl. folyékony parafa, parkettafugázó) dilatációs résben való elhelyezése, vagy esztétikailag megfelelő, akár egyedi burkolatváltó profil beépítése lehet.

Faalapú padlóburkoló elemeknél mindenképp javasoljuk a tartósan rugalmas ragasztó felhasználását.

Ezek a ragasztók gumyszerűen kötnek meg, így bizonyos határig engedik a fa mozgását. Beton- vagy OSB-aljzatra általában teliben, a gyártó által javasolt fogazású kenőspakli alkalmazásával ragasszuk a padlót (pl. Sika T54).

A hagyományos, szegezett padló rakása esetében is javasoljuk a tartósan rugalmas ragasztó használatát, a szögek kilazulásakor kialakuló nyekergés elkerülése érdekében. Ebben az esetben sávós ragasztást alkalmazzunk! Bizonyos sportpadlóknál is technológiai követelmény a ragasztó rugalmassági okokból történő sávós kihúzása.

Előre felületkezelt padlók eredeti csomagolását közvetlenül a rakás előtt kell megbontani. Manapság nincs szükség a termékek helyszínen történő tárolására, akklimatizálására, mivel a nedvességtartalmat gyárilag optimálisra állítják (50% relatív páratartalom, 20 °C szobahőmérséklet mellett).

ÁLLAGMEGÓVÁS

Az építőipari gyakorlatból származó tapasztalat alapján a kész parkettán még számos szakember tevékenykedik. Nagyobb projektek

A megfelelő eredményhez körültekintő munkavégzés szükséges

esetén a generálkivitelező a teljes épület átadásáig 100%-osan nem veszi át az elkészült parkettát. Éppen ezért szükséges a felület megfelelő védelme.

Amennyiben a burkolat a helyszínen kapja a felületkezelést, egyszerűbb a dolgunk, mivel általában a végső festés után kéri a padló végső állapotának kialakítását. Ebben az esetben a durván felcsiszolt parketta egyszerű hullámpapíros védelme is elegendő, a végső polírcsiszolást ugyanis célszerű közvetlenül a felületkezelés előtt elvégezni. (A felületkezelésre most nem térünk ki, mivel azt külön cikkben tárgyaljuk – a szerk.)

Gyárilag felületkezelt parketta esetén bonyolultabb a helyzet. Ilyenkor geotextília és hullámpapír elhelyezését javasoljuk, extrém esetben 6 mm-es OSB-lappal is el kell látni a felületet a megfelelő védelem érdekében. Mivel ezek a költségek magasra rúghatnak,

célszerű már az ajánlati szakaszban tisztázni, hogy kinek a felelőssége (és költsége) a megfelelő védelem kialakítása.

A legjobban elkészített védelem ellenére pár eltévedt kavicsdarab mindig bekerül az OSB alá, mély benyomódásokat, ill. karcokat okozva, vagy a villanyszerelő kolléga ejti rá a legnagyobb csavarhúzóját a létráról. Ezeknek a hibáknak általában nincs gazdájuk, ezért a védőburkolat elhelyezése előtt célszerű fotóval dokumentálni a hibátlan felületet, ne a parkettás költségére kelljen a hibákat kijavítani.

AZ ELKÉSZÜLT PADLÓ UTÓÉLETE

Annak érdekében, hogy az elkészült faalapú padló hosszú távon megelégedéssel szolgálja a tulajdonosát, alapvető, hogy betartsuk a használati és ápolási útmutatóban leírtakat.

Ezért fontos, hogy átadjuk az erre vonatkozó dokumentumokat, amit írásban is nyugtázzunk. Ezzel is mérsékelhetjük a nem garanciális panaszokat.

Összefoglalva: mivel az építőiparhoz szervesen kapcsolódó területről van szó, az utólagos viták elkerülése végett javasoljuk a minél pontosabb írásos dokumentálást. Ez történhet építési naplóban, e-mailben. Amennyiben súlyos problémáról van szó, úgy levélben vagy faxon is tegyük ezt meg, ugyanis csak ez a kettő számít hivatalos közlésnek. ■

KÁLMÁN Bútoripari Kft.

www.feluletkezelesek.hu

Képek

A szerző fotói, kivéve:

nyitókép: Bata András

[http://www.flooringin-](http://www.flooringin-melbourne.com)

[melbourne.com](http://www.flooringin-melbourne.com)

NATEX

Professzionális faipari felületkezelő anyagok szaküzlete

vernites[®]
CHEMICAL GROUP
Acquasoyz

vizes beltéri bútorlakk
matt, selyemfény vagy fényes

1990 Ft/kg + ÁFA

(Az ár 2018.12.31-ig érvényes)

NATEX

NATEX HUNGÁRIA KFT.

1097 Budapest, Gubacsi u. 6/C, tel.: 06-1/426-6726

8000 Székesfehérvár, Szárcsa u. 35. tel.: 06-22/785-420

shop@natex.hu | www.natex.hu